

Vermindering fysieke belasting in de glastuinbouw: verschillende hoge draad haken in de tomatenteelt

Huib H.E. Oude Vrielink en Anton A.J. Looije (A&F)

Inleiding

- Bij de teelt van tomaten aan een hoge draad kost het laten zakken van de planten een aanzienlijke tijd en fysieke inspanning
- Bij gebruik van een standaardhaak wordt iedere plant opgetild: een gewicht van 4-6 kg
- Hierbij worden de armen, nek en schouders zwaar belast; klachten van deze lichaamsregio's komen relatief veel voor
- Een alternatieve haak, de Tomahaak, claimt de fysieke belasting sterk terug te dringen
- *Is deze claim terecht?*

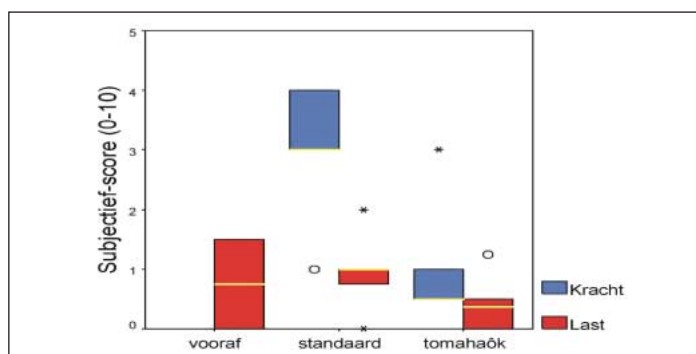
Twee verschillende haken

Methode

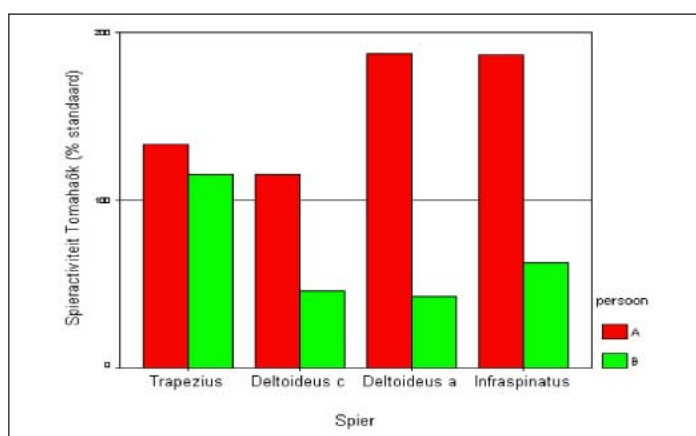
- Zes ervaren personen in vijf tomatenbedrijven
- Paarsgewijze vergelijking van beide haken
- Subjectief oordeel over ervaren belasting en gebruikerservaringen
- Indicatieve meting van arm- en schouderspierbelasting bij twee personen (electromyografie)

Resultaten subjectieve beoordeling

Boxplots en medianen van de subjectieve beoordeling van zes proefpersonen van het krachtgebruik en de last (hinder) voor beide haken

Resultaten meting spierbelasting

De activiteit van vier schouderspieren bij gebruik van de Tomahaak, relatief t.o.v. de standaardhaak, verschilt sterk tussen beide proefpersonen

Conclusies

- Gebruik van Tomahaak leidt tot aanzienlijk lagere subjectief ervaren belasting
- Indicatieve metingen tonen een variabel effect
- Herhaling met grotere groep is wenselijk